

Aika: 23.5.2019 klo 10.00 – 15.00

Paikka: Helsinki, Kansalliskirjasto, Unioninkatu 36, Agricola-huone

Paikalla: Tarja Turunen (pj.), Satu Niininen (siht.), Hannele Dahl, Taru Fröjdholm, Liisa Hilander, Maria Forsén, Katri Riiheläinen, Ilkka Haataja, Mirja Anttila, Tarja Mäkinen (poistui klo 12)

Poissa: Jaakko Tuohiniemi, Mari Ekman, Susanne Holmlund

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00

2. Esityslistan hyväksyminen

Muihin asioihin lisättiin syksyn kuvailun tiedotuspäivät.

3. RDA-linjaukset 2019 (uusi RDA)

Sisku jatkoi aamupäivällä keskustelua ajanjakson kuvailun linjauksista. Iltapäivällä Finton edustaja Matias Frosterus esitteli Finton näkemystä ajanjaksojen auktorisoinnista ja ISO-standardin käyttöönotosta. KAM-sektorin yhteinen työryhmä on valmistelemassa työohjeita ajanjaksojen kuvailua varten, mutta ryhmä totesi, että yhteisen työohjeen lisäksi tarvitaan myös kirjastokuvailijoiden tarpeisiin räätälöity erillinen työohje.

Uuden RDA:n soveltamisprofiiliehdotus ajanjakson identifiointiin esitellään RDA:n ohjausryhmälle kesäkuun 2019 aikana. Sisku on välittänyt ohjausryhmän käsittelyyn seuraavan kannanoton:

”Ajanmääreiden auktorisointi mahdollistaa yhtenäisen sisällönkuvailutiedon tallentamisen ja hyödyntämisen monikielisessä tiedonhaussa. Lisäksi ajanmääreiden auktorisoidut muodot sujuvoittavat sisällönkuvailutyötä.

Ajanmääreen auktorisoidut muodot ovat sellaisenaan käytettävissä sekä kuvailussa että asiakaskäyttöliittymässä järjestelmävalmiuksista riippumatta.

Erillisen monikielisen aikaontologian muodostaminen tarvitaan. YSOon ei haluta enää lisätä instanssikäsitteitä eikä Metatietosanasto ole käytössä sisällönkuvailun välineenä. Ryhmä tiedostaa, että erillisen aikaontologian tekeminen ja ylläpito vaatii resursseja.

Aikaontologiaan auktorisoitaisiin sanojen ja numeroiden yhdistelmistä muodostuvat ajanmääreet käyttötärpeen mukaan (vuosisadat ja vuosikymmenet esim. 1700-luku, 1960-luku).

Auktorisoitujen ajanmääreiden lisäksi on mahdollista merkitä auktorisoimattomia yksittäisiä vuosia ja ajanjaksoja (esim. 648_4 a 1939–1945). Näitä varten tarvitaan selkeä ohjeistus.

ISO-standardin käytössä on huomioitava sen vaikutus käytännön kuvailutyössä. Käytön pitäisi olla sujuvaa ja helppoa kuvailutyökalussa. Kaikki oleellinen tieto standardista ja sen käytöstä on oltava sisällä kuvailuympäristössä. Standardi voidaan ottaa käyttöön MARC21-formaatin sallimissa puitteissa.

- 033 (tapahtuma-aika ja -paikka) kentässä voisi ISO-standardin ottaa käyttöön.
- 045 (ajankohta tai ajanjakso) kentässä on jo Marc21-formaatinmukainen käyttöohjeistus.
- 046 (erikoiskoodattu julkaisu-aika) kentässä voisi ISO-standardin ottaa käyttöön.
- 388 (luomisaika) kentässä ei ISO-standardia käyttö tuo lisäarvoa, käytetään YSO-aikaontologiaa.
- 648 (aikaa ilmaiseva termi asiasanana) kentässä ei ISO-standardia käyttö tuo lisäarvoa, käytetään YSO-aikaontologiaa ja lisäksi tarvittaessa auktorisoimattomia ajanmääreitä.

Osassa edellisten kenttien osakentätietojen käyttöohjeistuksessa on mahdollisuus ISO-standardin käyttöön.

Tällä hetkellä hakujärjestelmät eivät näytä ISO-standardin mukaista tietoa tiedonhakijalle yksiselitteisessä muodossa. Standardin mukainen esitystapa on tiedonhakijalle vieras (esim. 2018/2019).”

4. Sisällön kuvailuoppaan päivittäminen

Kiinteämittaisten kenttien käyttöä koskevasta kyselystä saadut tulokset edellyttävät sisällön kuvailuoppaan tarkistamista. Lisäksi ohjeeseen on päivitettävä Ysasta Ysoon -siirtymän aiheuttamat muutokset. Ryhmä keskustelee päivitystarpeista laajemmin seuraavassa skype-kokouksessa kesäkuussa.

Lounas

5. Työryhmien kuulumiset

Genre-termien käytöstä on tarpeen keskustella ylläpitötyöryhmää laajemmalla kokoonpanolla sekä järjestää opastusta niiden käytöstä. Aineistotyyppin kanssa päällekkäiset ehdotukset (esim. *kausijulkaisut*) pitäisi ratkaista periaatetasolla.

SLM-työryhmä kutsuu seuraavaan kokoukseen laajemman kokoonpanon ja pyytää KUMEA:lta kommenttia aineistotyyppin kanssa päällekkäisten muototermien käytöstä. Tarvittaessa Sisku voi pitää erillisen kokouksen aiheesta.

6. Siskulaisten kuulumiset

Käsittely jäi ajanpuutteen vuoksi seuraavaan kertaan.

7. Muut asiat

- Työryhmien tulevien kokousten valmisteluun on ehdotettu uuden keskustelualueen perustamista. Tähän saakka valmistelu on tapahtunut pääasiassa sähköpostitse.

- Kiwi-foorumille on mahdollista perustaa uusia keskustelualueita, mutta toistaiseksi siellä on ollut hyvin vähän aktiivisia käyttäjiä. Päätettiin jatkaa toistaiseksi sähköpostikeskusteluja, mutta palataan asiaan tarvittaessa myöhemmin.
- Syksyn kuvailun tiedotuspäivään on tulossa kahden tunnin osio sisällönkuvailusta. Aiheeksi on ehdotettu fiktioaineiston kuvailua, joka jäi pois kevään Melinda-päivästä. Päivän tarkempi ajankohta ja aikataulu ilmoitetaan myöhemmin.

8. Tiedotusasiat

- Kuvailuryhmien puheenjohtajien palaveri 21.5.2019
 - Muistio luettavissa osoitteessa
<https://www.kiwi.fi/display/kuvailuyhteisty/2019-05-21>

9. Seuraava kokous

Skype-kokous 19.6. klo 9.30–12.00

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.15.